

arallegim

ELS LLIBRES
I LES COSESIGNASI
ARAGAY

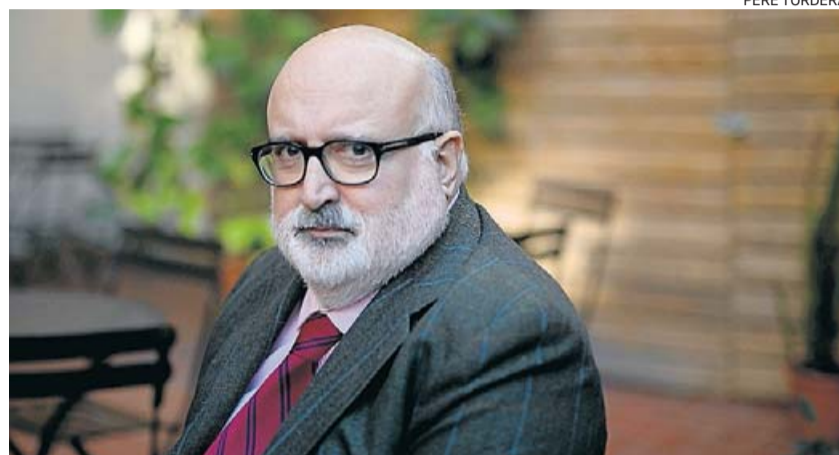
En temps d'innovació disruptiva i progressisme progre, gossar conservar ja és anar a contracorrent. En època de populismes, defensar la responsabilitat de les elits a molts els deu sonar a heretgia. Davant el presentisme aclaparador de les xarxes, reclamar i exercir la memòria és directament una provocació. De tot això va l'assaig *Memòria i caos* (Proa), de Valentí Puig, un dels nostres millors conservadors. Potser l'únic? No, n'hi ha més, però són pocs els que s'hi declaren tan explícitament adscrits. Valentí Puig mai ha amagat la seva militància a favor de les bones i velles maneres, de la corbata i el tracte de vostè, del respecte per la saviesa sedimentada al llarg dels segles, de l'autocontrol en societat i del rebuig de la cultura *low cost*.

Nascut a Palma el 1949, és un autèntic home de lletres, de lectures i escriptura (autor de més de quaranta títols), el que abans es coneixia com un intel·lectual, però no dels de la torre d'ivori, sinó dels que baixa a l'arena. Planià de tota la vida, a diferència del de la boina com a màscara, ell s'ha disfressat d'urbanita a l'anglesa, de gavardina i whisky. És un *gentleman* que va per lliure, que no ha encaixat mai del tot en una Espanya sense liberals –malgrat esforçar-s'hi– ni en una Catalunya on l'hegemonia intel·lectual fa dècades que està en les esquerres. Com a mallorquí escèptic i com a home d'ordre i d'estat (de *statu quo*) però de cultura catalana, el xoc dels naci-

UN TAST
DE CATALÀALBERT PLA
NUALART

L'exercici a què fa referència el títol podria ser corregir, si cal, la mateixa frase del títol. I en aquesta correcció segur que sorgirien notables divergències, fins i tot entre correctors professionals. ¿Hem d'escriure *als alumnes* o *els alumnes*? Estem davant un dels grans temes (pels dubtes que crea) de la normativa sintàctica: el de la *a* davant un complement directe animat (CDA).

Molts lectors saben que si diem "el va induir a error" i no pas "li va induir a error" és perquè la persona induïda és un complement directe (CD). I també tenen ficat al cap que en català, a diferència del que passa en castellà, els CD van sense preposició. Però això no és del tot cert. La *a* pot ser obligatòria o optativa amb els CDA depenent

Contra el
'sensecorbatisme'

PERE TORDERA

VALENTÍ PUIG
DEFENSA QUE SENSE
MEMÒRIA NO HI HA
HISTÒRIA NI DESTÍ

onalismes castellà i català l'ha agafat sempre a contrapeu. I tot plegat no ha fet sinó reforçar el seu conservadorisme particular i incòmode (per als altres, no per a ell).

Memòria i caos és un nou gest d'autodefensa. Com si digués: "Tot se'n va en orris, però jo soc aquí per recordar-vos el que esteu oblidant". Europa naufraga, la democràcia ha esdevingut una emocràcia en què tothom es considera víctima, el liberalisme deriva en autoritarisme barroer, llegir s'ha convertit gairebé en una excentricitat i la vida pública ha agafat formes de narcisista i consumista "metàstasi hortera". Fa seu el Joan Maragall que el 1906 escrivia:

"Anem pels camins de la civilització a grans passos de salvatge". Així es com veu Valentí Puig el món: com una colla de salvatges malcriats que, si no vigilem, ens ho carregarem tot.

El seu crit d'alerta és que sense memòria no hi ha Història ni destí. Defensa les identitats enfront dels no-llocs, els bons costums enfront de la "sentimentalitat instantània", l'autoritat enfront de la permissivitat covarda, la vellesa enfront de l'eterna joventut, la llibertat individual enfront de "l'imperi banal de la correcció política", el bé comú enfront de l'egoisme autosatisfet i tecnohedonista, la humanitat enfront de la posthumanitat, l'exigència discursiva enfront del tuit sincopat, l'ideal del mèrit enfront de la utopia igualitària, el coneixement de la tradició per ser lliures i l'elitisme no com a privilegi sinó com a deure. Tot un programa: el passat com a futur. ♦♦

L'exercici que induïa
a error als alumnes

de la seva categoria, la seva estructura o la posició que ocupen.

El cas més clar de CDA sense *a* és el que porta article i va just darrere el verb: "L'exercici induïa els alumnes a error". I algú pot dir: "Tema resolt: posem el CDA just darrere el verb". Però què passa quan és molt llarg?: "L'exercici induïa els alumnes que no van poder assistir a les classes del tercer trimestre a error". Resulta molt més clar: "L'exercici induïa a error els/als alumnes..." I de casos així se'n donen. Són casos

UNA NORMA ÉS MÉS
ASSIMILABLE QUAN
TÉ MENYS EXCEPCIONS
I EVITA CASUÍSTIQUES
COMPLEXES

en què entre el verb i el CDA hi ha d'anar –és millor que hi vagi– el complement de règim (CR).

Què diu la GIEC? Doncs diu (p. 735) que quan això passa "se sol emprar *a* (sobretot si el CR té una estructura complexa)". El *se sol* i el parentesi són, certament, poc prescriptius. Fem complexos el CR i el CDA: "L'exercici induïa a errors molt difícils de detectar els/als alumnes que..." Aquí el CDA demana a crits la *a*.

Una norma assimilable hauria de tendir al mínim d'excepcions i evitar les casuístiques complexes. I, en casos així, quan posar-hi sempre la *a* no crea cap problema i no posar-hi pot crear frases incomprensibles, s'agrairia una norma clara, breu i assertiva. Una que es limités a dir: quan hi ha un CR entre el verb i el CDA, el CDA porta una *a* al davant. ♦♦

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Paraules que tu entendràs
XAVIER BOSCH / Columna
496 pàgines i 21 € **1/15**

[2] Canto jo i la muntanya balla
IRENE SOLÀ / Anagrama
400 pàgines i 22,50 € **2/27**

[3] La cara nord del cor
DOLORES REDONDO
Columna
700 pàgines i 22,90 € **4/6**

[4] Cos
OLGA TOKARCZUK
Rata
384 pàgines i 19,85 € **9/3**

[5] Gina
MARIA CLIMENT
L'Altra
184 pàgines i 17,90 € **8/4**

NO-FICCIÓ

[1] Tota la veritat
DIVERSOS AUTORS
Ara Llibres
346 pàgines i 19,90 € **1/3**

[2] Des del banc dels acusats
RAÛL ROMEVA / Ara Llibres
166 pàgines i 16,50 € **2/4**

[3] On és l'Estel·la?
TONI GÀLMÉS
Comanegra
28 pàgines i 16 € **3/58**

[4] Ho tornarem a fer
JORDI CUIXART
Ara Llibres
64 pàgines i 9,50 € **4/20**

[5] L'obligació moral de desobeir
RAMIN JAHANBEGLOO / Arcàdia
96 pàgines i 12 € **-/8**

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Terra Alta
JAVIER CERCAS
Planeta
384 pàgines i 21,90 € **-/1**

[2] La cara norte del corazón
DOLORES REDONDO / Destino
688 pàgines i 22,90 € **3/6**

[3] El negociado del yin y el yang
EDUARDO MENDOZA / Seix Barral
376 pàgines i 20,90 € **2/2**

[4] Tampoco pido tanto
MEGAN MAXWELL
Planeta
560 pàgines i 16,90 € **1/2**

[5] Lectura fácil
CRISTINA MORALES
Anagrama
424 pàgines i 19,90 € **-/49**

NO-FICCIÓ

[1] Cataluña-España ¿Qué nos ha pasado?
JOSEP RAMONEDA / Galaxia Gutenberg
280 pàgines i 18,90 € **10/4**

[2] Un pueblo traicionado
PAUL PRESTON
Debate
780 pàgines i 27,90 € **1/3**

[3] Los amnésicos
GÉRALDINE SCHWARZ
Tusquets
400 pàgines i 22,50 € **-/10**

[4] El naufragio de las civilizaciones
AMIN MAALOUF / Alianza
276 pàgines i 18 € **2/4**

[5] Franquismo S.A.
ANTONIO MAESTRE
Akal
288 pàgines i 20 € **-/2**

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes al mercat